

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ —
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Csudálgózás.

— Irta: Dr. M. Gy. —

Akadnak, kik a katolikus érzés külső nyilvánításában új kaput láttak — és csudálgóztak.

Mulatságnak multság ez is, különbözők az izlések, hogy tovább csudálgózzanak, stilszerűen, az ószövetségéből állítottok eléjük új kapukat.

A szétszórtságában is diadalmas faj, az első alapos porolás után a vörös tengerhez ér, sarkában ott van Faraó hadserege, előttük a határtalan hullám sűrű percz és a zsidó kérdés örökre meg van oldva, de ime kétfelé szakad a tenger s a választott nép ép bőrrel menekül.

A történelem lapjai néha megismétlődnek. A gazdag bojárok földjén, meg odébb Oroszország síkmezőin a bérlők kezében a hatalom, az urak nyugatibb tájakon pergetik el jövedelmüket. Ezek a bérlők természetesen a diadalmas fajból kerülnek ki s még természetesebben agyon szipolyozzák a népet. A nép tűr mig esordulásig nem telik be a kehely, s akkor egy kis egyiptomi üldözést rendez, hol a felgyújtott

falvak között a választott nép fut elől. Elérkeznek idegen ország határához, mely a tenger hullámainak erejével kellene, hogy visszatartsa őket, de ime megnyílik az ország határa s tárt karokkal, illatos sülttel s ropogós ezresekkel várják őket.

Csudálgózni szeretnek? Csudálgózzanak hát ezeken a kapukon. De itt nincs csudálgózás, ez a faji összetartás diadala, ezt ünnepelni kell, mint a nyomorgók felszegélyezésének, a felebaráti szeretetnek tündöklő eszményképét.

A felvidéki mentő akció lerántotta a leplet nálunk is a választott nép ilyes apróbb játékaikról, csudálgóztunk a kifosztott nép hosszú türelését, de ez csak bárgyúság volt, a nép maga a hibás, spongyát reá, rendben van minden. A máramarosi postarablás gyilkosa csak áthágta a törvényt s csodálatos, tele volt a sajtó: a bibliai hősök nyugalmaival fogadta a halált, gyűjtést e fenevad elmaradt árvaínak!

Jó urak itt van a kép, ezen tessék csudálgózni. Jó urak nézzenek körül s csudálgózzanak tíz millió katolikus türelmén, melylyel fogadja egy törpe faj rugdalásait.

Mi történt hát? Min csudálgóznak a zsidóliberalizmus berkeiben? Meggyőződéses katolikusok éltek törvényadta szabadságokkal s nem irták alá a polgári kötés jegyzőkönyvét. —

Szent hitünk szerint a házasság szentség. Krisztus Urunk szentségeinek a hetediké. Az igazán hívó katolikus lelkében kell, hogy éljen a tudat, Krisztus szentségeit azoktól kell vennem, kikre ő hagyta. Krisztus urunk nem küldött a prétorhoz, sem a zsinagóga fejedelméhez, hogy szentségeit felvegyem, de igen is küld az egyházhoz, apostolokhoz, s azok utódaihoz a püspökökhöz. Ez a tudat égve a hívó lélek szívében, hallja az emberi törvény szavát: „A házasságot polgári tisztviselő előtt megkötni” (1894. XXXI, t. cz. 29. §.) meghajlik, de hitét kitépni nem engedi. Nem kívánja ezt a törvényhozás sem s a 39. §-ban csak azt kívánja, hogy jelentsék ki a jegyesek a polgári tisztviselő előtt, hogy házasságot akarnak kötni, de azt, hogy katolikus meggyőződésüket jegyzőkönyv aláírásokkal is arcul csapják, még az akkori liberális törvényhozás sem

Az angol.

— Irta: Abonyi János.

Nagybátyámat családunk tagjai és ömerősei nem hívták másképpen, mint: az angol. Azért jutott ehhez a jellemző elnevezéshez, mert hosszabb ideig Angliában élt és hazajöve bizonyos különczködő szokásai voltak, de különösen határtalan angolimádása tette kissé furesává a különben okos, értelmes embert.

Lakása természetesen egészen angol módra volt berendezve. Nehézkes butorok, széles kényelmes bőrszékek azonnal elárulták, hogy Magyarországon az öreg Angliát akarja visszavarázsolni és négy fala között azzal a büszke jelmonddal él: „Házam a kastélyom.”

A whyski, az angolok kedves itala, sohasem hiányzott asztaláról. Mialatt szódával kevergetve igen érdekes dolgokat beszélt el Londonban, Indiában és az angol gyarmatokon átelt éveiről.

Utolsó időben a derék öreg, akinek ezt a gyengéjét meg lehetett bocsájtani, sokat betegeskedett. Gyötörte a köszvénye és egy régi jól-rosszul begyógyult esonttörése is megújult erővel kinozta.

Minden ékesszólásunk kárba veszett, hogy rábírnuk menjen el valamelyik fürdőhelyre és gyógykezeltesse magát.

— Hogyha fiatalabb lennék, — mondotta elmennék Angliába, vagy Németországba, de így bizony már nehezemre esik a hosszas utazgatás. Betegemben kerülnék haza, mint ahogyan elindultam.

Tudtam, hogy a hazfísággal nem sokra megyek vele, mert már annyira beleélté magát az angol mániába, hogy szinte elfelejtette, hogy az ő bölcsője is a Tisza és nem a Themse partján ringott, de mégis megemlítettem, hogy Magyarországon okvetlenül vannak jó fürdők, amelyek köszvényes és egyéb bajok ellen kitünően használnak.

— Ebben nem kételkedem, válaszolta meglepetésemre. Magyarország áldott föld ebben a tekintetben, de sajnos, hol találom én magyar fürdőhelyet, ahol a pensio rendszer be lenne vezetve, mint az a külföldi fürdőhelyeken szokásban van.

— Részemről kedves bácsi ezt a pensioi rendszert nem is tartom valami kellemesnek. Az ember, hogyha fürdőhelyen van, ne korlátoztassa magát a szokásában. Nem szeretném, hogy ha előírnák nekem, hogy mikor étkezzem és hogy mit egyem. A kurám keretében ott eszem és akkor, amikor éppen akarok.

— Tévedsz kedves öcsém, mondotta mosolyogva „az angol.” A rendszeresség nagyon is hozzátartozik a sikeres gyógy módhoz. Nemcsak óriási kényelemre szolgál, hogy egy bizonyos összegért megváltom azon gondokat, miket a lakás, fürdés, kiszolgálás és étkezés okoz, de határozottan olcsóbb is és különösen

CSAPÓ LAJOS ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ
SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítványaim valódi színe és tartósságáért.
Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabó-
mester.

merészelte törvénybe iktatni. Sőt e törvényhez csatolt miniszteri rendeletben világos utasítás van adva arra nézve, miként jegyezze fel az anyakönyves, ha a jegyesek vallásos meggyőződésükre hivatkozva az aláírást megtagadnák.

Ha nekem a törvény jogokat ad, kérdés, törvénysértés-e az, ha jogommal élek? Ha a törvény vallásszabadságot ad, törvénysértés-e az, ha hitem szerint élek.

Ezt tették, akik azt a bizonyos aláírást megtagadták, erre öltötték fel a törvénytisztelet farizeusai az erkölcsbirói tógát, s megálltak csudálkozni az új kapu előtt.

Különböztetjük ezt a rugást is. A Katolikus Népszövetség útján akciózt indítunk meg, hogy a katolikus nép törvényben biztosított jogát mindenütt szabadon gyakorolhassa. Akkor azután lesz alkalmuk minél többször csudálkozni.

Viszonzás Falussy Árpádnak.

A múlt számban Falussy főispán ur lapjának a „Szatmárvármegye“-nek adott rendeltetését használt, a mennyiben nevezett lap szerkesztője legközelebbi számában erősen mentegette magát s a néppárttól legalább kétszáz perccel conciliánsabb hangon emlékszik meg. Bizonyítéka ez annak, hogy a néppártnak erélyesen kell fellépni a koalícióban ellene aknamunkát folytató Kelemen Samu és Falussy Árpád fele egyének ellen és akkor az illetők — legalább a nagy nyilvánosság előtt — rögtön kicsinyekké és esendekké lesznek.

A „Szatmárvármegye“ válaszában foglalt dolgok további tárgyalást igényelnek.

1. Főntartom azon kijelentésemet és állítom, hogy a „Szatmárvármegye“ czimü

az étkezést tekintve lehetetlen, hogy ide-oda csavarogva a különböző ételgyárakban olyan választékos és jó konyhát találjak, mint ott ahol pensióban vagyok.

Bármennyire szerettem volna nagybátyám segítségére lenni, beláttam, hogy a magyar fürdők igazán nincsenek angol módra berendezve és e praktikus nemzettől eddig csupán az angol parkot, tennis és más sportpályákat vették át.

Egy napon örömragyogás ült nagybátyám komoly kiberegtült arcára.

Fiam, mondotta, most kezdek először bizni a magyar nemzet, de különösen a magyar fürdők jövőjében. A szerencsés véletlen folytán megtaláltam azt a hazai fürdőt, amit olyan régóta keresek.

Egy elegáns, kék cimlappos prospektust vett fel asztaláról. Lipik fürdő leírását tartalmazta a füzet, gyönyörű képekkel, amik ennek a fürdőnek a szépségét megközelítően szemléltetnének.

Azt régen tudtam, mert sokszor hallottam, hogy Lipik egyike az ország legkiválóbb hatású fürdőinek azon bajok gyógyítására is amikben „angol“ nagybátyám szenvedett, de más bajokra is, de most tudtam, hogy ő nemcsak a hazai fürdő gyógyhatását keresi, csodálkozva néztem rá és nem értettem, hogy mi lelkesítette fel egyszerre Lipik iránt.

Ez az első és talán egyetlen fürdő ebben a jobb sorsra érdemes hazában, mon-

lap Falussy Árpád főispán tulajdona. Ha meri, jelentse ki ennek ellenkezőjét a főispán ur maga és én akkor meg fogom találni az utat és módot ennek bebizonyítására.

2. A Molnár és Apponyi közötti állítólagos összeszólalkozás meg lett ezáfolva a kormány felhivatalosában a Magyar Tudósítóban, a miért is ismételtén állítom, hogy a főispán ur tudva iratott valótlanúgot. A két képviselő állítólagos nyilatkozatát illetőleg elvárom az illetők megnevezését, addig ezen közleményt sem fogadom el autentikusnak, mert ez meghazudtolná magát Apponyit és a kormány felhivatalosát.

3. Molnár János a néppárt alelnöke és mint ilyen hivatalosan képviselvé a pártot, nem csak nem lehet abban levő rakonezátlan elemnek nevezni, hanem aki ezt teszi, megsérti a legközvetlenebbül magát a pártot. Mit szólna hozzá akárki ha, Barabás Bélát vagy Ugron Gábort a függetlenségi párt rakonezátlan elemeinek nevezném?

4. Bölesen hallgat a cikkíró arról, hogy lapja államilag subvencionálva van, én pedig ezt ismételtén állítom és ismételtén tiltakozom az ellen, hogy a koalíziós kormánytól élvezett előny, az egyik koalíziós párt ellen használtassék fel.

Ezt a lap multjának is ki kellene zárni. A „Szatmárvármegye“ két 48-as és három 67-es egyén köztük jómagam és még egy elvtársam alapítottuk a nemzeti ellenállás előmozdítására és mint koalíziós, s nem 48-as lapot tartottuk fenn a nemzeti kormány alatt is addig, a míg Falussy főispán ur a Hitelbank propagálásában saját anyagi érdekeinek szolgálatát követelte tőlünk. Miután a lap tulajdonosok véleményei e tekintetben megoszlottak és a közös működés lehetetlenné vált, átengedtük lapunkat a főispánnak, a ki azóta 48-as irányban vezet, azonban ami a lapban egyedül értékes, a régi koalíziós, tehát egyszersmind 67-es mult, a nemzeti ellenállás idejében vitt szerepe, azt le nem törölheti,

dotta a prospektusban lapozgatva, ahol a pensió rendszert bevezették. Sohasem hittem volna, hogy a magyar fürdőhely vezetőségének ilyen gyakorlati érzéke legyen, mint Lipikének. Ime olvasd: „Hetenkéti pensio árak május elsejétől, szeptember 30-ig, a luxus osztályon teljes ellátással, angol étkezéssel, négy fogásos ebéddel five o'clock teával és vacsorával június, július és augusztus hónapokra 120 korona, május és szeptember hónapokban 100 korona. Az első osztály a főszezonban 84 korona, az előidényben 74 korona, másodosztály szintén igen kitűnő ételrenddel 64 és 60 korona. Ennek dacára nincsen közös étkezés hanem a la caste ehetnek külön asztalnál. Valóban a legideálisabb pensiórendszer! Mesésen olcsó, szinte hihetetlen!

— Nos kiáltottam büszkén, most mondja meg bácsi, hogy csak Angliában és a külföldön tudják azt nyújtani a fürdővendégnek, amire a gyógyforrásokon kívül szüksége van?

— Well! ez a kis füzet sok mindenről meggyőzött. Aki nekem hozta, azt súlyos izületi bajából is kigyógyította és nem tud hová lenni az elragadtatástól, annyira magasztalja Lipiket. És bizom benne, de hogy penzióban élhetek ott, angol reggelit kapok és részt vehetek a five o'clock teán, ez még inkább megerősít elhatározásomban, hogy bajomra Lipiken keresek gyógyulást.

sőt inkább a lap lesülyedése egy bátor önzetlen nemzeti harcosszól egy személyi érdekét szolgáló fizetett Leibzurnállá, bizonyítja, hogy az egyoldalú és önző 48-as politika, az erők egyesítése helyett azok szétbontása, 67-es jó hazafiaknak selejtes 48-asok érdekében való elnyomása épen a 48-as pártnak árt legtöbbet.

5. Hogy Falussy ur nem szokta a néppártot támadni? Hát mi volt a Majos ügyben az egyetlen érve a főispán urnak és Leibhuszárjainak? Nem-e az, hogy ez az ügy a néppárt érdeke, tehát le vele, ha még oly hazafias is az álláspont. Vagy miért tagadta meg nekem egyetlenegy néppártinak is a bevételeit a központi választmányba, amelyben 8 régi szabadelvűpártit hagyott ben? Avagy miért nem tudnak a csanálósok igazsághoz jutni jegyzőjükkal szemben?

6. Falussy Árpád urat vettem elő a „Szatmárvármegye“ czikéért és őt is fogom mindig elővenni, mert a gazda a felelős és nem az alkalmazott. Az igentisztelt Erdőssy ur felelős szerkesztői minősége állhat büntető jogi, de nem politikai, társadalmi, vagy a gentlemanlike szempontjából. Ettől az álláspontól nem térít el, hogy Falussy ur conzevensen nem lép ki a porondra, hanem mint a nagy-károlyi választás ügyében Adler Adolf, ezuttal pedig Erdőssy Vilmos ur háta megett húzódik meg. Az ilyenek csak azt eredményezik, hogy a Molnár János támadása épen olyan elintézetlen ügy a főispán urra nézve, mint a hogy elintézetlen ügy maradt, magasabb koalíziós érdekből a nagy-károlyi választás ügye, de úgy annak, mint ennek elintézése csak késik, de nem mulik.

Szabó Albert.

Az erőlködők.

Az öntudatra ébredt katolicizmus tárgyalása amily örömmel tölt el benünket: épp oly féltékenységgel nézik a más táborban levők. Sőt kaján irigység fogja el őket és száználmas tehetetlenségükben sárt dobnak ránk és mindenféle elavult és neveléses jelzővel illetnek. De ellenségeinknek és azoknak, — kik minden katolikus mozgalomnak a reakció és klerikális bélyeget sütik — gunyolódása nem bánt és nem érzékenyünk, mert már ahhoz ugys hozzá szoktunk, hogy keresztény testvéreinknek semmi sem tetszik. legyen az a mozgalom akár katolikus akár keresztény jellegű.

Ezen magatartásuk pedig nagyon érthetetlen. Az ő jogkörüket, intézményeket soha sem bántjuk — sőt azok fejlődéséről is életképes voltukról csak örömmel veszünk tudomást s mégis adják a megtámadottat, akadályokat gördítenek a mi törekvéseinket elé s a magyarság felekezeti megbontását látják abban, ami kath. jelleg alatt indul.

Ha valami keresztény intézmény ugyan de katolikus vezető áll az élén: nem kell. Miért? Mert az pápista dolog. Ha pedig épen katolikus jellegű akkor mindjárt azt fogják rá: ez középkori intézmény.

Itt vagyunk pl. a diadalmasan előhaladó kath. népszövetséggel. Azok akiknek fogalmuk sincs ez intézmény céljáról s nagy erkölcsi jelentőségéről eleve súlyos kritikát gyakorolnak fölötte is merő tudatlanság, vagy roszakaratból elítélik. Igaz, hogy ez nem sokat árt, de jellemző a zsidó mételey sajtóból táplálkozó gondolkozásmódra.

Igaz, ha röviden akarnánk végezni azokkal, kiknek szervezkedésünk nem tetszik,

csak azt mondanók: ez teljesen a mi ügyünk katolikuské, az ellentáborból jövő véleményekre nem adunk semmit és seperjen mindenki a maga háza előtt.

De mikor azt tapasztaljuk, hogy a kath. népszövetség teljességét és közszükségét nemcsak a mi hiveink ismerik fel, hanem más vallásuk is felvételüket kérik; akkor itt azt állapíthatjuk meg, hogy nem az közösleges paraszt nép a hibás, hanem azok kiknek egyházi és közügyi ténykedésükből, kifolyólag a népjólét előmozdítása volna a hivatásuk. Keresztény testvéreink vezetői ne keressék tehát kákán a csomót és ne gyakoroljanak illetéktelen kritikát: inkább ők is alakítsanak olyan intézményt, mely a pusztulásnak indult magyar kereszténységet a végveszélytől megmenti. Azt pedig lássák be, hogy sajnálatos eszközök azok kezében, kik mikor vakmerően bennünket támadnak és elpusztításunkra törnek: akkor ők is érzik a ráknémert ütést és velünk együtt sülyednek a pusztulás örvényébe.

Vajjon a magyar föld nem éppen ugy esuszik ki a református gazda lába alól, mint a katolikuszé? Az áru- a hitel stb. uzsorás is egyformán vetkőzteti le mindkettőt. A zsidó sajtó erkölcsromboló hatását a lelki vezetők egyformán tapasztalhatják. A szociáldemokrácia mindkét seregtől toborozza hiveit. Az ellenáramlat hatását szemlélhetjük minden keresztény táborban. S mégis sokan vannak, kik világos nappal, nyitott szemmel a falnak rohannak esztelenül. Aki ezt tudatosan teszi: nem méltó arra a helyre amelyre őt esetleg embertársai helyezték. Jobb volna a Baltházároknak, ha a szociáldemokratákkal nem kaczerkódnának, hanem a helyett hiveiknek erkölcsi és anyagi megerősítésén munkálnának.

Mig keresztény testvéreink féltékenykedésén esodálkozunk: addig a zsidóság erőlködését értjük. Hogy Magyarországról a keresztény zománc egyre pattog és minden tért a zsidó nemzetközi szellem igyekszik magának lefoglalni: ezt külföldön hamarabb észrevettek, mint mi itthoniak. Igen, mert a mi szemünket bekötötte a mindenható liberalizmus és úgy tettünk, mint aki a mohát rajta hagyja a faoldalán — védelmül. Már nemcsak a fővárosunk „Budapest“ hanem a vidéki városok arculatja is fiatal magyar. Nem elég, hogy velünk egyforma állampolgári jogokat nyertek, hanem ma „pénz az ur“ ők uralkodnának rajtunk és minden térről, ha le nem szorítanak, hát lelöknek.

Szép, szép az érvényesülésre való törekvés, de ha a többség ébredszik és vissza akar vonulni kivert helyére: akkor hiábavaló olyan rettenetes ellenakéziót kifejteni, csak meg találják erőltetni magukat. Támadásaik csak növelik munkakedvünket és serkentenek a további küzdelemre.

Józan eszükre hiába apellálunk. Ugy látszik békés intő szavunkat nem akarják megérteni. Pedig gonosz és végnélküli támadásaiknak már más országokban is tapasztalhatták szomorú következményeit. Ne igyekezzenek a természetten erőt venni, mert a sötétbe ugrás nagyon bizonytalan. Ne növeljék a zavart: hagyjanak bennünket békén dolgozni. Erőlködésük — ha feleszmél a keresztény magyarság — ugy is haszontalan. És legyenek nyugodtak, mert még nagy eseménynek kell történni; mig a hármashalmon emelkedő kettős kereszt helyett a „mógen dőved“ fog diszelegni.

Kocsán Károly.

H I R E K.

Urnapija. Holnap lesz a legméltóságosabb Oltáriszentség ünnepe, mely alkalommal az egyház nagy fényel, körmenetben hordozza körül a legszentebbet. A hivek tömegesen szoktak részt venni az újítatosságokban, zsufolva vannak a templomok és az utczákat valóságos embertömeg lepi el, hol az Oltáriszentség áthalad. A székesegyházban reggel 8 órakor veszi kezdetét az ünnepélyes szent mise és kedvező idő esetén körmenet lesz a szokásos helyeken felállítandó sátrakhoz. A körmeneten a tanuló ifjuság és a katonaság is részt vesz. A zárdatemplomban a jövő vasárnap lesz az urnapi ünnepély és körmenet megtartva.

Püspökünk felgyógyul. Végtelen örömmel jelentjük az egyházmegyének, hogy jószágos főpásztorunk Isten különös kegyelméből fel fog gyógyulni. Minden veszedelmen túl van, a betegség a javulás útján halad, de lefolyása még több hetet fog igénybe venni, s felkelnie körülbelül három hétig nem szabad. A láz teljesen megszűnt, a hőmérséklet normális, étvágya és ereje napról-napra fokozódik, így a további aggodalomra egyáltalában semmi ok ninesen.

Kanonoki beiktatás. Tegnap délelőtt 1/210 órakor volt az újonnan kinevezett tiszteletbeli kanonokoknak, *Sollész Imre* kálmándi plébánosnak és *Ratkovszki Pál* kir. kath. főgimn. igazgatójának beiktatása a káptalani sekrestyében. A beiktatást *Hehelein Károly* praelátus-kanonok végezte. A kinevezési okmány felolvasása és a hitvallás letétele után a beiktató praelátus kanonok tartalmas beszédben fejtegette azon érdemeket, melyek a kitüntetésre méltókká tettéka klérus e két tiszteletreméltó tagját. A kanonoki jelvények átadása és *Te Deum* fejezte be a beiktatási ünnepélyt, melyen a káptalan tagjain kívül papok és világiak is többen voltak. Ad multos annos! A beiktatás öröme *Hehelein Károly* praelátus-kanonok fényes ebédet adott.

Áthelyezett állomás főnök. *Janovics Miklós* nagybányai Máv. állomás főnököt az üzletvezetőség Debreczenbe helyezte át, hol helyettes főnöki teendőket fog teljesíteni.

Hymen. *Vass Lajos* nagybányai gyógyszerész a napokban esküdtött örök hűséget Budapesten olesvári *Obelkó Gizának* Pécsről. — *Zoltán Jenő* cs. és kir. 66. gyalogezredbeli hadnagy jegyet váltott *Fekete Béla* nagy-zalacska körjegyző leányával, *Anna* kisaszszonnyal. — *Juhász Ernő* pénzügyi számtiszt egybekelt *Heley Blankával*, *Heley Ábrahám* főjegyző leányával Nagykárolyban. — *Nagysennyei Majos* Győző jegyet váltott urai *Uray Erzsikével* Domahidán. — *Bosnyák Imre*, a börtvényi kendergyár főgépésze a napokban esküdtött örök hűséget Nagykárolyban *Mészáros Lajos* leányának, *Mariskának*. — *Szaitz Elemér*, a nagybányai fogyasztási szövetkezetek üzletvezetője a napokban esküdtött örök hűséget néh. *Mészáros Gyula* volt kir. főmérnök leányának, *Jolánnak*. — *Nagy Jenő* nyomdász Nagybányáról jegyet váltott *Debreczeni Ferencz* beregszászi polgár leányával, *Piroskával*.

Lelkészválasztás. A szatmári hegyen rendszeresített gk. lelkészi állást a mult esütörtökön tartott közgyűlésen töltötte be városunk törvényhatósága. A nagyváradi püspök első helyen *Marosán János* rákosterebesi, 2-ik helyen *Brankován Sándor* aradszimándi, 3-ik helyen *Básthy László* genesi lelkészeket jelölte. A választáson *Marosán 22*, *Branko-*

ván 2, *Básthy 34* szavazatot kapott, így a hazmadik helyen jelölt lett megválasztva. —

Tanítónői kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter *Kőrösmegyei Teréz* okl. tanítónőt a szatmári külterki állami elemi iskolához rendes tanítónőnek nevezte ki.

Aljegyző választás. Pettyénben f. hó 11-én *Csaba Adorján* főszolgabíró elnöklele alatt tartott választáson *Kenle József* egybangulag aljegyzőnek megválasztották. — Nagydoboson pedig *Jakab Tibor* okl. jegyzőt segédjegyzőnek választották meg.

Gyászhir. *Foltinek Ferencz*, a sárközi báró *Vécsey-uradalom* nyug. főerdésze Nagysomkuton meghalt. Ezéles körben ismert férfiú volt a vármegyében, kit jó lényéért mindenütt szerettek. A család által kibocsátott halotti jelentés köv. szól: Alantitottak fájdalmas szívvel és Isten akaratán megnyugvó lélekkel tudatjuk, hogy a legjobb atya, férj és vő *Foltinek Ferencz* nyugalmazott főerdész f. hó 8-án, életének 74-ik évében rövid szenvedés és a szentségeknak buzgó felvétele után az örök életbe tért. Az elköltözöttnek lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 10-én reggel 8 órakor lesz a nagysomkuti rk. templomban a Mindenhatónak bemutatva. Temetése ugyan az nap d. e. 9 órakor lesz. Az örök világosság fényeskedjék néki! Imádkozatok érette! Nagysomkut, 1908. június hó 8-án *Bártfai Anna* özvegye. *Foltinek Bella*, férje *Bocsányi Márton*, *Foltinek Aurél*, *Foltinek Margit*, mint gyermekei. — *Közma Gergely* nyug. megyei árvaszéki ülnök e hó 8-án 58 éves korában a Félix-fürdőben rövid szenvedés után elhalt. Holttestét Szaniszlón helyezték örök nyugalomra. — *Maly Jenőné*, szül. *Szenkószky Piroška* urnő e hó 10-én 50 éves korában Munkácsen elhalt. — *Dunay Sándor* felsőkereskedelmi iskolai igazgató kis leánykája *Iréne* e hó 11-én elhalt. — *Unger Ullmann Sándor* gyógyszerész 5 éves *Sándor* nevű fiaeskája e hó 11-én reggel meghalt. — *Győry Péterné* szül. *Rinyu Luiza* e hó 12-én életének 73 ik, boldog házasságának 45-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Földi részei e hó 14-én tétettek örök nyugalomra a r. k. egyház szertartása szerint — *Kovács János* ügyvéd, ki évtizedeken át működött városunkban, *Lázáriban*, hol a nyugalom napjait töltötte hosszas szenvedés után e hó 15-én reggel 4 órakor élete 65-ik évében elhalálozott. A megboldogult földi maradványait *Lázáriból* Szatmár-Németibe szállították s tegnap délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra.

Megszüntetett sajtóper. *Szabó Dezső* esanálói körjegyző sajtóper indított *Csanálosi Endre* esanálói rk. tanító ellen lapunkban a mult évben megjelent két ezikk miatt. A vizsgálóbíró azonban most a vizsgálatot megszüntette. Az erről szóló végzés következőleg hangzik: 5034—1908. B. V. 78.—1908. *Csanálosi Endre*, róm. kath. 26 éves, néptanító, esanálói lakos terhelt ellen a *Szabó Dezső* által (körjegyző) panaszolt s a Btt. 258. §-ába ütköző a Btt. 259 és 269 §-ai szerint minősülő sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt folyamatba tett vizsgálatot a B. P. 128. §. alapján megszüntetem. E határozatomról jogerő után a esanálói róm. kath. iskolaszéket értesitem. Indokok. Minthogy pedig a vád tárgyát, figyelemmel arra, hogy *Szabó Dezső*, mint közhivatalnokra, hivatali kötelességére vonatkozólag állítottak oly tények, a melyek valódiságuk esetén ellene bünvádi, vagy fegyelmi büntetést vonnának maguk után, — oly eselekmény képezi, a melyek felhatalmazásra üldö-

zendők. Minthogy ez esetben a vád képviselőjére a B. P. 2 §-ának 3 bekezdése szerint egyedül csak a kir. ügyészség jogosult a sértett, mint pótmagánvádló nem járhat el. Minthogy pedig a kir. ügyészség vádját már elejtette: a vizsgálat — megszüntetendő volt, Debreczen, 1908. május. 22. Tóby kir. törvénysz. vizsg. bíró.

Érettségi juniális. A szatmárnémeti ref. főgimnázium érettségét tett ifjusága folyó hó 27-én, szombaton a Kossuth-kerti kioszkban az „Önképzőkör alap“ javára juniálist rendez. Belépő-díj személyenként 2 K, eszládjegy 5 K. Kezdeté este 8 órakor.

Rajzkiállítás rendeznek Ócsvár Rezső és Papp Aurél kir. kath. főgimn. rajztanárok a tanulók ez iskolai éven készült rajzaiból. A kiállítás nyitva van d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig. A kiállítás megnyitja június 14-ikén, bezárása június 21-ikén lesz.

Iskolalátogatás. Sprenger Ferenc vármegyei kir. tanfelügyelő e hó 1., 2., 4. és 5-ik napján hivatalosan megvizsgálta a helybeli Rákóczi-utcai (központi) áll. iskolát és óvodát. A tapasztalt rend, tanuláspolitikai előmenetel és észlelt szellemi haladás felett teljes megelégedését fejezve ki.

Városi közgyűlés. Városunk törvényhatósága jun. hó 11-én, csütörtökön, d. u. tartotta meg rendes havi közgyűlését dr. Falussy Árpád főispán elnöke alatt. A közgyűlés külsőjét tekintve nem látszott rajta a nyári mez, igaz, hogy volt egy kis választás is, ami rendesen vonzó erővel bír. E közgyűlésen töltötték be ugyanis a hegyi részi gör. kath. lelkészi állást, mely ujonnan van szervezve. Alig akadt valami fontosabb tárgy ezen kívül. Nevezetesebb följegyzéseink a következők. A polgármesteri havi jelentés a többek közt megemlékezik Dr. Boromisza Tibor püspök ur Ó Méltósága sulyos, de hála Istennek, ma már biztos javulás stádiumában levő betegségről, Kiss Áron debreczeni szuperintendens elhunytáról. A hegyi részi gör. kath. lelkészi állásra dr. Rád Demeter nagyváradi gör. szert. püspök, kinek egyházi hatóságához tartozik a hegyi rész, három jelöltet praezentált, kik közül Básti László genesi lelkész lett megválasztva egy pár szótöbbséggel. Az iparostanoncziskola tanítóinak óradíjait 80 koronáról 100 koronára emelte a közgyűlés a f. évre január elsejétől visszamenőleg. Ezen különbözeti összeget az előre nem látottak terhére utalta. Nagyobb vitát provokált, s talán nagyobb, mint sokan remélték, a szabad nyomásos gazdálkodás, mely kérdésnél sokan beszéltek pro et contra. A vitát dr. Vajay Károly nyitotta meg, résztvettek benne dr. Keresztszeghy Lajos, Pethő György, dr. Glatz József, dr. Haresár Géza, dr. Kelemen Samu, Bartha Kálmán gazd. tanácsos s mások, végül abban történt megállapodás, hogy a tárgyat leveszik napirendről s a jövő közgyűlésen újra előveszik. Több-kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Furcsán kezd menni. A „Halmi“ című lapban azt a meglepő hirt olvassuk, hogy Reiter Endre nevetlenfalusi róm. kath. lelkész bejelentette a halmi szolgabírói hiva-

talnál, hogy Nevetlenfaluban a Kath. Népszövetség megalakítása céljából e hó 8-án népgyűlés lesz. Bagothay Károly tb. főszolgabíró azonban a népgyűlés megtartását nem engedélyezte. Nem tudjuk, mi igaz e dologban, mert fölöle semmi értesítést nem kaptunk. Kíváncsiak vagyunk reá, miféle okok lehetnek azok, melyek alapján egy szolgabíró a népszövetségi gyűlés megtartását megtagadhatja. Mert ha igaz és basa módra járt el, van reá mód, hogy felettes hatósága után a tudnivalók felől kioktassák.

— **A Pázmány-sajtó** közgyűlése folyó hó 16-án tartatott meg. Az ügyeket vezető négy évről tett jelentést és számolt el. A közgyűlés megadta a felmentvényt az elszámoló részére s a nyeresémből minden évre 3—3% osztalékot adott a részvényesek után. A jelentés és számadások kinyomatnak s megküldetnek a részvényeseknek.

IX. Kimutatás a „Pázmány-konviktus“ felépítésére felajánlott összegekről.

1. Tóth József képz. tanár	20 kor.
2. Ettinger János s. lelkész	10 „
3. Hrabovszky István pleb.	20 „
4. Fogarassy Sándor mérnök	30 „

Osszesen 80 kor.

Fogadják a nemes szívü jöltevők a segélyre szorult ifjuság s a vezetőség hálás köszönetét.

Szatmár-Németi, 1908. évi június 17.

Ratkovszki Pál.

Dákóromán fészkelődés. A budapesti román egyetemi hallgatók egyesülete március hó 26-án a házszabályrevíziói ellen küzdő nemzetiségi képviselők tiszteletére ünnepi lakomát rendeztek, melyen többek között Lukaesi a laezfalusi pópa, jelenleg belényesi képviselő fia is intézett beszédet az ifjusághoz. E miatt az egyetemi tanács fegyelmi vizsgálatot indított ellene és méltó büntetését a többi résztvevő dákórománal együtt előreláthatólag meg fogja kapni.

Kilépések. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesületből dr. Komoróczy Iván Óvári, Bodor Elek Sárköz, Kudits Pál Avassvámfalú, Varga Zsigmond Nábrád, Csendes Farkas Batiz Balogh József Tyukod, Kovács György Pusztaborz, Bence Gedeon Gacsály, Somogyi István Ombód és Csiky Gusztáv Penyige bejelentették tagsági kilépésüket.

Alapítvány a vakok részére. Gróf Károlyi Gyuláné szül. Károlyi Melinda grófnő a vakok budapesti országos királyi nevelő-és tanintézetének részére 20.000 koronás ágy-alapítványt tett néhai Pajtényi Sándor gödöllői lakos hagyatékából. Az alapítványt „Pajtényi Sándor alapítvány“ néven kívánja az alapító kezeltetni. Az intézetbe a gyerekeket 5—10 éves korukban veszik fel, lehetőleg ingyenesen. Az intézet a folyó évben 185 vak gyermeket részesít nevelés és oktatásban.

Uj postahivatal. A Vámfalu községben működő postaügynökséget a nagyváradi posta és távirdaigazgatóság június hó 16-tól postahivatallá alakította át. A postahivatal postamesteri kezelésben teljes fel és leadó szolgálattal és a postakarékpénztár közvetítő

hivatala gyanánt működik. A postahivatal postai összeköttetését a Vámfaluról a vámfalvi-máriavölgy fürdői pályaudvarra és vissza naponként kétszer közlekedő gyalogkúldőncéjárt utján nyeri. A postahivatal forgalmi körébe Vámfalu, Rózsapallag és Turvékonya község, Búdössárfürdő, Máriavölgy-fürdő, Vaymalom telep, Pap-tanya, Schwarz és Vay tanya osztatott be.

Vizsgálati hangverseny. A dalegyesület zeneiskolájának vizsgálati hangversenye e hó 20-án szombaton délután 5 órakor lesz megtartva a Kossuth-kerti kioszkban. A műsor következő: 1. Polonaise. Es moll. Chopin. Zongorán előadja: Emerich Ella, VI. o. növendék. 2. Csárdásjelenet. Kossuthnóta. Hubai. Hegedűn előadja: Halász Sándor I. kiműv. o. növendék. 3. Scherzo-Valse. Bodó. Zongorán előadja: Reiter Irma VI. o. növendék. 4. Hegedűverseny. E. moll, I. tetel Mendelssohn. Előadja: Fejes Mariska I. kiműv. o. növendék. 5 a) Chante Polonaise. G. dur. Chopin—Liszt. b) Impromtu. F moll. Schubert—Liszt. Zongorán előadja: Klein Lili, I. kiműv. o. n. 6. Hegedűverseny. G. moll. (I. Allegro moderato. II. Adagio. III. Finale. Bruch. Előadja: Benkő Alice, I. kiműv. o. növendék. 7. Zongoraverseny. A. moll. I. tetel. Grieg. Második zongora kísérete mellett előadja: Volkmann Róza, II. kiműv. o. növendék. 8. Csillag elég ragyog az égen. Magyar népdal. Karra alkalmazta: Allaga. Előadja az intézet vegyes énekkara. Tanárok; a zongora tanszakon Benkő Miksa, a hegedű tanszakon Fűredi Sándor, az ének-tanszakon Kövér Dezső. Jegyzet. Június 15-én, hétfőn d. u. 5 órától vizsgálat a zenediktáláshól, 5 órától a zeneelméletből és összhangzattanból. E vizsgálatok a zeneiskola helyiségében (Rákóczi-u. 14. sz. alatt) lesznek. Az igazgatótanács tisztelettel kéri a dalegyesület pártoló, választmányi és működő tagjait, hogy a vizsgálatokon lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek.

Szövetkezetek közgyűlése. F. hó 11-én tartotta Halmiban az északkeleti vármegye Szatmár, Szilágy és Ugoesa területén működő szövetkezetek szövetsége évi rendes vándor közgyűlését. Előző este ismerkedési este volt, melyen a szövetkezés eszméjét vitatták s főként György Endre s Demjanovics Tivadar felszólalásai keltek viszhangra, Másnap d. e. 10. órakor a közgyűlés folyt le György Endre elnöke alatt. Maga a remek elnöki megnyitó volt a közgyűlés főkérdéseinek megindítója s különösen Szeiler Ambrus Dimand Lajos, Valkovics János előadásai világitottak be a szakszerűség tonusával a szövetkezetek életébe. A szózat éneklésével bezárt közgyűlés után a 120 tagból álló társaság a Magyar Vendéglőben társas ebédre gyűlt össze, mely alkalmából a felköszöntök sorát György Endre elnök a király egészségére üritvén poharát, nyitotta meg. A társaság a gyümölcsözben végzett munka s a kellemes időtöltés után késő délutáni órákban oszlott szét.

Vizsgálatok rendje a róm. kath. püspöki fiu-népiskolában. Június hó 19-én pénteken, délelőtt a II. és IV. osztályban, délután az V. és VI. osztályban. Június 20., szom-

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

== ITT AZ ALKALOM! ==
Üzlet átalakítás miatt mélyen leszállított árak!
Batiszt, zefírek 12 krajczár. Kartonok és mosódelinek 22 krajczártól. Szövetek, delinek, batisztok, vásznak, kanavásznak és minden más cikkekben.
LESZÁLLÍTOTT ÁRAK. CSAK RÖVIDÍDEIG.

baton délelőtt az I. III. osztályban. — A vizsgálat délelőtt 8 órakor, délután 3 órakor kezdődik. — Június 21. vasárnap délelőtt 8¼ órakor Te Deum, a tanév ünnepélyes befejezése, a jutalmak és értesítők kiosztása. — A vizsgálatra az érdeklő szülőket és a tanügy barátait tisztelettel meghívja: az igazgatóság.

Öngyilkos földbirtokos. Homokon Gödény Elek 42 éves, családos földbirtokos a napokban szíven lőtte magát s meghalt.

Kisgazdák szövetsége. Mint értesülünk, egy nagyon figyelemreméltó akció van vármegyénkben készülében. Szó van ugyanis a megyei kisgazdák érdekeinek megvédése céljából egy hatalmas egyesület összehozásáról. Ezen új intézmény létesítésére különösebb impulzust a „Szatmármegyei Gazdasági Egyesület” és a fogyasztási szövetkezet között beállott szakadás adott. Az új egyesület a szövetkezet mintegy 2000 tagjával fogja már mindjárt kezdetben hathatósan támogatni. A mozgalom élén Poszvek Nándor, Szatmármegyei Gazdasági a Egyesület volt titkára áll.

A helyi áll. iskolák vizsgája. A helybeli állami elemi iskolák vizsgarendje a következő sorrendben állapított meg. 19. és 20.-án az összes felek. tanulók vallástani vizsgája. 22-én az összes I—II. oszt. 23-án az összes III—IV. osztályok, 25-én az összes V—VI. osztályok vizsgája. 26-án hálaadó isteni tisztelet, tanulók felek. szerinti templomukban utána Te Deum és a tanév ünnepélyes bezárása.

A szatmár—mátészalkai helyiérdekű vasuton a megnyitás napján, mely valószínűleg július hónapban lesz, zónarendszerű személy-és podgyász díjszabás lép életbe. Ezen díjszabás a magyar királyi állam vasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33.) 20 fillérért kapható.

Tornavizsgálat. A helybeli kir. kath. főgimnáziumban a f. tanévi tornavizsgálatot e hó 14-én, vasárnap d. u. 5 órakor tartották meg. Az idő pompás volt. Pontban öt órakor rázendített az ifjuság a nemzeti himnusra az utolsó akkord után megkezdődtek a szabadgyakorlatok, utána a svédturnák és botgyakorlatok a különböző osztályokból. A gyakorlatok szépen, jól sikerültek, de a szerygyakorlatok még szebb eredményt mutattak fel. A lovon való tornázás, magas bak ugrás, korlátturnázás, kötél versenykuszás kiválóan szépen sikerültek. Gyönyörű ugrásokat láttunk, hosszúságban 5-30 m. magasságban 3 méterig. Szóval minden bemutatott tornagyakorlatok beigazolta, hogy a kir. kath. főgimn. két derék, szorgalmas és kitűnő tornatanára Erdélyi Imre és Papp Aurél egész tanéven át lelkiismeretes munkát végzett; Különös gondot fordítottak a ma már annyira fontos tornatanításra, méltó elismerés illeti mindkettőt. Ideiktatjuk a jelesebb tornászok neveit is: kötélmászásban: Cserszky Elemér, Schilli István, Győri Béla, Stark Ágoston, Pougó Zoltán, Blambach Ferenc, Fazekas Sándor, Nagy Árpád, Heffler József, Kacz Ignác, Jeremiás Nándor, Galiker Gyula, Gyetkó Mihály, Marinesák Gyula, Antka Mihály,

Petruska Antal, Molnár János, Kamenyszky Viktor. — Magas táv- és rudugrásban: Gripp Ferenc, Lichtmán Dezső, Bárdoly Sándor, Balla Mór, Benyovszky István, Skapinyák Jenő, Lengyel Mihály, Hlovay Lajos, Lassu Imre, Zadránszky Ferenc, Banner Zoltán. Taps és éljenzés jutott bőven ugy a jeles tornászoknak, mint a tanároknak.

Uj pénzüzet Szatmáron. Szatmári Álfalános Hitelbank ezímen egy új pénzüzet alakul városunkban, 300 ezer korona alaptőkével, mely tőke 1500 db. egyenként 200 korona névértékű részvényből kerül össze. Az alapítók között a Szatmár városi és vármegyei jónévű földbirtokosok és kereskedők foglalnak helyet, a kik az elértekezleten 200 ezer koronát meghaladó összeget jegyezték. A pénzüzet jogi ügyeinek vitelére dr. Fischer József ügyvédet választották meg.

Kamatláb leszállítás. A Szatmári Bank igazgatósága a betéti kamatlábat a pénzüzet kedvező helyzetére való tekintettel fél százalékkal leszállította.

Gyilkos bika. Lőrincz János eszászlói suhancz ugyancsak megadta annak az árát, hogy játszani kezdett a község bikájával. A játék abból állott, hogy a mezőn esendesen legelésző bikához közeledett, s mikor az fejét felemelte, előle futást színelte. A bika végre megunta az ingerkedést, a suhancz után vetette magát, utólérte, szarvaival a levegőbe dobta, és midőn a földre esett, szarvaival felhasította s holtra taposta.

A villámcsapás áldozatai. A mult héten Alsóhomóród község határában óriási vihar keletkezett, amikor a mezei munkások egy fa alá menekültek. Alig voltak ott, a villám lecsapott s a fa alatt levők közül 2 férfit és egy nőt anyonsujtott, hárman pedig súlyosan megsebesültek. — Gufárt Mária fényi lakost e hó 5-én este a szobában egy lecsapott villám anyonsujtotta. Férjén kívül 4 kiskoru gyermeke gyászolja.

Czirkusz. A Wollner és Vilson-féle czirkusz, mely városunkban gyenge, ósdi minden eredeti ötletet nélkülöző mutatóványai miatt meglehetősen kevés pártolásban részesült, eltávozott Zilahra. Ha másutt is ily csekély értékű produkciókat mutat be meglehetősen magas belépti díjjai mellett, nagy támogatásra ugyan sehöl sem számíthat.

A szatmári vár romjai. Most, hogy Lányi József mérsáros a leégett Szirmay-utcai házát újra építteti, az alapgyödrökben feltárult egy méter vastag, gömbölyű nagy patakkövekből, terméskő-alapra épített pár bástyafal és boltozott esatorna régi szatmári vár romjaiból. Ugyanitt egy Rákóczi pénzt és különböző nagyságu öt ágyugolyót találtak, melyeket Majthényi András tanár, a Kőlesey-muzeum vezetője, megszerzett ennek számára.

Öngyilkosságok. Zsarolyánban egy 90 éves öregasszony uonta meg és dobta el magát az életet. Özv. Cseke Károlyné a szerencsétlen, aki pár héttel előbb kutba ugrott és mert akkor terve nem sikerült, most alaposan végzett magával: felakasztotta magát. Mire észrevették, már nem lehetett rajta segíteni. — Hasonlóképen cselekedett Latácsony András esengerbagosi lakos is. Az aránylag fiatal embert anyagi zavarok kergették a halálba.

A „Deres” megszűnése. A következő nyilatkozatot kaptuk: Mély sajnálattal tudatom a „Deres” összes megrendelőivel, hogy a lapot, a sok hátralékos előfizető miatt, kénytelen voltam e héten beszüntetni. Egyedül maradtam a hareban s anyagi erőm kevésnek bizonyult ilyen nagy vállalathoz. Mindazok, a kik rendes előfizetői voltak a Deres-nek, fogadják hálámat, a kik pedig hátralékban vannak — 2600 korona! — azok szíveskedjenek kötelezettségeinek eleget tenni. Mindazoknak jogát és érdekét, a kik akár július 1-ig, akár október 1-ig, akár december végéig előfizettek, ugy óvtam meg, hogy kárpótlásul a Bolond Istók ezimű élelzetlapot kapják előfizetésük lejártáig, Mély tisztelettel kérem összes olvasóimat és munkatársaimat, hogy a jövőben ezt a keresztény szellemű lapot támogassák. Az 1908. évi július 1-ig szóló előfizetési hátralékot ezímemre méltóztassék utalványozni, a további időre szóló előfizetési díjak a Bolond Istók kiadóját illetik. Mikor a humor himes mezején elbuesuzom szíves olvasóimtól, az a remény vigasztal csak, hogy a komoly munka és a nehéz közéleti harezok esataterőn még sokszor fogunk találkozni és együtt küzdeni! Kiváló tisztelettel, Huszár Károly.

Uránia. Márkus Dezső igazgatása alatt levő Uránia-színház (Eötvös-utca 2. szám) napról-napra érdekesebb mulattató képeket mutat be. Az érdeklődés is élénkebb most már. Esténként majdnem megtelik a terem nézőkkel. A drámák lekerültek a műsorról nagyon helyesen, nincsenek semmi értelme, hogy kivégzések, öngyilkosságok, gyilkosságok játszodjanak le a fogékony elméjü esélénk érzelmi gyermekek és gyenge idegzetű nők előtt. Elég tragikumot látnak az emberek a mindennapi életben, mire való még egy Uránia mozgófénykép színházban is esténként azt mutogatni semmi erkölcsi siker nélkül. Az Urániában most már képmagyarázat is van. A mulattató bohókás képek igen jók, kacagtatók. A varázsképek meg éppen kiválóak, aminőt Szatmáron még nem láttunk. Igen szépek a természetben felvett képek is. Dicsérettel emlékezünk meg e helyen az igazgató törekvéséről, a közvélemény óhajának figyelembe vételéről, minek folytán méltó támogatásra is számíthat. Csupán arra kérjük még Márkus igazgatót, hogy a műsört 2 számmal (1 komikus, 1 term. felvétel) toldja meg, így aztán azt hisszük semmi kívánni való nem marad hátra.

Jégverés a Verchovinán. Alsóverceken és környékén e hó 7-én pünkösöd első napján délután oly borzalmas jégeső volt, amilyenre még a legöregebb emberek sem emlékeznek 6 órakor kezdődött s csaknem 1/27-ig tartott az iszonyu jégzáró, amely a határt teljesen letarolta, a fáknak nemesak leveleit s gyümölcsét verte le, hanem azokról 40—70 cm. hosszúságban tördelte a galyakat. Az egyes jégdarabok a legkisebb tulzás nélkül jökora tyuktojás nagyságuak voltak, felületükön buzogányszerűen tűskéze, s egy — egy 12—16 sőt 18 dkgrammot nyomott. De nem csak a határt verte teljesen tönkre, hanem több embert és állatot is megsebesített, akiket a szabadban ért. A jégkár kiszámíthatatlan; károsultakra inséges esztendő vár.

Keleti pályaudvar nagyszálloda Budapestben (Thököly-ut) a keleti (központi) pályaudvar indulási oldalán megnyit. Ezen szálloda a legmodernebb, a mai kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, villanyvilágítás, fürdők stb. Minden oldalról villamos közlekedés. Telephon, posta és távirдахivatal a házban.

Fogorvosi műtermem

szóval szemben).

és lakásom a Léway-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvény- Kiváló tisztelettel BAKCSY, fogorvos.

Dr. FODOR operateur
fogorvosi intézete
Deák-tér 8., Gillyén-ház.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem szer.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem

= gyűrűi =

1 darab 20 fill. 6 ár. 1 K postán, 20 fill. portó.
Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában
valamint orvosság- és drogériákban stb.

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papirkereskedését a Gutman-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NEMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.

Sürgőnyezim: FÁBIÁNNÉ. Telefon-szám: 148.

Ajánl menyasszonyi, bál és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Orfeum. Egy elsőrendű magyar orfeum társulat, mely jelenleg Debreczenben működik nagy tetszés mellett, szombaton e hó 20-án kezd meg előadásait a „Hungária” kerthelyiségében. A társulat a híres Bácskay és Bényi komikusok igazgatása alatt több estén át fog működni.

Vásároljunk osztálysorsjegyet a m. kir. főtőzsdében Szatmár, Deák-tér. A huzás már május 23-án kezdődik. 1/1 sorsjegy ára 12 kor., 1/2 6 kor., 1/4 3 kor., 1/8 1 kor. 50 fillér.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos József kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzékenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerezhethetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órák és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékne-műekben és látszerészi cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. *Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.*

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletben a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Dr. Erdélyi Miksa

fogorvos.

Lakik: SZATMÁR,
Rákóczi-u. 24. sz. (saját ház.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Keleti Pályaudvar

TELEFON 64-57. nagyszálloda TELEFON 64-57.

Budapest. VII. kerület, Thököly-ut 18.

A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobaárak 2 40 K-tól kezdve, villanyvilágítással együtt. **Utazóknak 20% engedmény.** Posta és távirat a házban Minden oldalról villanyos közlekedés. Tulajdonos **Hersch Samu.**

Kaszáló

mely 10 év óta jószággal legettetett Csonkási bérletünkön (kövesut és vasut mentén) 2 holdanként

kiadó.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik,** —
bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest,

Váci-körút 78. szám.

Sürgőnyezim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitünőbb minőségek, különlegességek. **Interurban** Gőzszállításra és cséplésre rendeléseket ké-
összes ipari, gazdasági és házi célokra. **telefon 164** sőbbi szállításra már most feladni kérem.

Inglük József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltekn.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megalégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

felsőbb leány tan- és nevelőintézete
 Budapest, VI., Teréz-körút 39. sz., I. em.
 Internátus és iskola, bennlakó, félbennlakó
 és bejáró növendékek számára. **Elemi iskola,**
felsőbb leányiskola, továbbképző tanfo-
lyam. 14-ik iskolai év. Államérvényes bizo-
 nyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gon-
 dos családi nevelés. Egészséges, tágas helyisé-
 gek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanítók. Bennlakó
 francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosi-
 tást nyújt és kívánatra prospektust küld.
Az IGAZGATÓSÁG.

Megnyilt a

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógép-
 raktár Szatmár, Batthyányi-u. 1.
 Schwaroz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű **Puchmotor** és **kerékpárokat**,
 valamint minden rendszerű **varrógépeket**
 kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
 mellett eszközöltek. — Kerékpár alkatrészek,
gummi, szabadonfutók nagy választékban.

!! Molykár elleni megóvás !!

A közeledő **tavaszi** és **nyári idény**
 alkalmából bátorítom a n. é. közönség
 b. figyelmét felhívni a már **14 év óta**
fenálló, Deák-téren, néh. Antal Dániel
házában levő

szűcs-üzletemre,

ahol is mindennemű téli ruhákat, bundá-
 kat, szörme kabátokat, boákat, muffokat
nyári gondozásra jutányos árban el-
vállalok, a rajta levő kisebb javításokat
 díjtalanul elkészítem. Kívánatra a ruha-
 neműekért házhoz elküldök.

Egyszersmind szíves tudomására hozom,
 hogy az ugyanezen üzlethelyiségben levő

kötszer-raktáromban

nagy választékot tartok sérvkötők, has-
 kötők, suspenzók, nadrágtartók, Dianna-öv
 (havi kötéskben) és hozzávaló párnákban.

Továbbá gummi-árúk, tejszivók, mell-
 szivók, fecskendők, méhkoszorúk, méh-
 tartók, légpárnák, irrigátor felszerelések,
 gummi különlegességek, óvszerek szintén
 nagy választékban vannak raktáron.

Postai megrendeléseket diszkrét eszközölöm.

Pontos kiszolgálásom teljesítése mellett
 a n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
 maradtam
 teljes tisztelettel

Görömbey János,

szűcs.

A nyári gondozás alatt levő téli
ruha ellen biztosítva!

21j üzlet! 21j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba
 vágó cikkek, meglepő olcsó árakban
 árusítottak.

Szíves meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

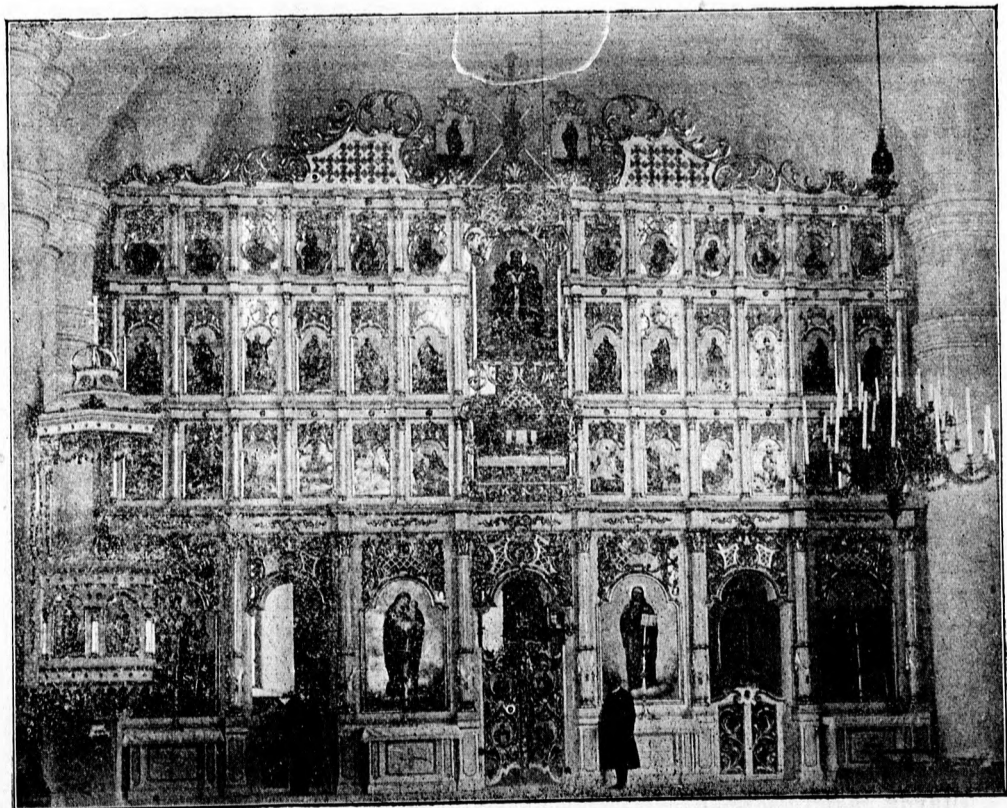
STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMAR,
Kazinczy-utca 4. szám.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRA SZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, BATHORY-UTCZA 18. SZÁM.

*Elvállalom új oltárok, szószékek, szent sírok, szent szobrok készítését kőből,
 fából vagy imitációból. Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek.
 Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködése mellett állítom elő.
 Műtermemben kész templom- és szabadíszek vannak raktáron. Továbbá e helyen
 is felhívom a főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben
 levő stáció-dombormű képek megtekintésére. Költségvetéssel, rajzokkal díj-
 mentesen szolgálok. Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik. Az ügy
 könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.*

*Teljesített munkáimról számos elismerő levél van birtokomban, úgy mint
 Ft. Govrik János kerületi esperes, kökényesdi rk.
 plébános urtól, Ft. Ekkel Lajos rk. lelkész urtól, Ft. Damjanovich Viktor gk. esperes-lelkész
 urtól, Ft. Köncs László rk. lelkész urtól, Ft. Unger Lajos rk. lelkész urtól és Ft. Damjanovich
 Tivadár gk. lelkész urt l, melyeknek szövegét helyszűke miatt nem ismertethetem.*

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS

köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádgos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és osizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR**, Deák-tér, (Kereszties András-féle ház, aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte**, és a kinek áruj osinosság dolgában is pártját ritkítja

Mindenkinek

saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-
.. áru szükségletét ..

Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezze be **SZATMÁRON**, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk:

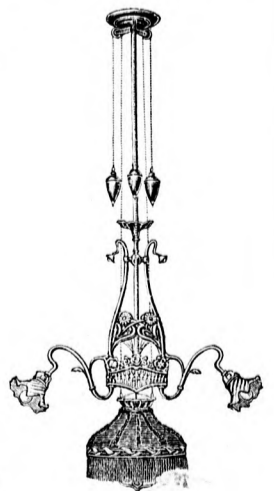
Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozásul:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—tól feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—tól „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—tól „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „

Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Csigaszerkezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos csillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos esengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbjá 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a legegyszerűbbtől a legizsesebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürnbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSEKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzalog,
vagy építési

KÖLCSÖN

íránt intézkednek, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

100.000

lábat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében

Szatmár, Eötvös-u. 2. (Heinrich-palota.)